

NORGES HØYESTERETT

Den 14. juni 2011 avsa Høyesterett dom i

HR-2011-01191-A, (sak nr. 2011/151), straffesak, anke over dom,

I.

A (advokat Randulf Schumann Hansen – til prøve)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Magne Nyborg)

II.

B (advokat Randulf Schumann Hansen – til prøve)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Magne Nyborg)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Matheson**: Saken gjelder domfellelse for grovt utroskap og reiser spørsmålet om rekkevidden av aksjeloven § 19-1 jf. § 8-10 der et eiendomsselskap som er uten kreditorer og egne ansatte, gir lån til erverv av aksjene i selskapet. Videre gjelder saken spørsmålet om et heleid datterselskap må identifiseres med morselskapet slik at disposisjoner foretatt i konsernforhold ikke kan straffes som utroskap. Ytterligere gjelder saken straffutmåling.
- (2) Brødrene A og B etablerte i perioden fra oktober 2005 til juli 2006 et konsern med X som morselskap der hver av dem eide en halvpart av aksjene. X eide alle aksjene i Y som igjen

hadde to heleide datterselskaper; Z og Æ. A og B var henholdsvis daglig leder og styreleder i hvert av de fire selskapene i konsernet.

- (3) Y' formål var å kjøpe og utvikle faste eiendommer for salg. Selskapet kjøpte i slutten av 2005 bygården Ø i Å sentrum for 6,6 millioner kroner. Planen var å renovere, seksjonere og selge de 20 leilighetene i gården. Sparebanken Nordvest Å bevilget et byggelån på 14,5 millioner kroner til prosjektet. Det ble engasjert entreprenører til å utføre arbeidet med renoveringen.
- (4) Aksjene i Z ble kjøpt i juli 2006 for 4,5 millioner kroner. Selskapets eneste aktivum var bygården Z i Å sentrum. De 24 leilighetene i gården skulle etter planen renoveres og selges. Glitnir Bank ASA gav et byggelån på 19,5 millioner kroner til renoveringsarbeidet som i hovedsak skulle utføres av de samme entreprenørene som i Ø.
- (5) Y kjøpte også aksjene i Æ i juli 2006. Kjøpesummen var 9 millioner kroner. Æ' eneste aktivum var boligeiendommen XX i Å. De 11 leilighetene i gården var nyrenovert. Planen var å opprette borettslag og selge dem i løpet av kort tid.
- (6) Kjøpet av aksjene i Æ ble først finansiert ved at Y tok opp et kortsiktig lån på 8,9 millioner kroner i Glitnir Bank ASA med forfall 15. oktober 2006. Lånet ble misligholdt, men senere innfridd ved at brødrene A og B den 12. desember 2006 ved en felles erklæring gav instruks om overføring av i alt 9,9 millioner kroner fra Æ' konto til Y og om innfrielse av dette selskapets forpliktelser overfor banken.
- (7) Renoveringen av Ø viste seg å bli dyrere enn tidligere antatt. I tidsrommet fra august 2006 til januar 2007 ble Z belastet med i alt 3 599 749 kroner til dekning av kostnader for arbeider som var utført i Ø og som derfor var Z uvedkommende. I ett tilfelle i denne perioden ble Æ belastet med 37 500 kroner for tilsvarende utgifter. Utgiftsdekningen foregikk ved at brødrene i forbindelse med fakturaer for arbeid som var utført i Ø, endret navnet på fakturamottaker til Z, eller fikk entreprenører til uriktig å fakturere dette selskapet for slikt arbeid.
- (8) Z kom etter hvert i en vanskelig økonomisk situasjon. Aksjene i selskapet ble i juni 2007 overdratt for 1 krone til en gruppe entreprenører som hadde udekkede og betydelige krav for utført arbeid.
- (9) Også i Y ble den økonomiske situasjonen dårligere. Det ble åpnet konkurs i selskapet den 2. august 2007.
- (10) Æ ble oppløst og slettet i Foretaksregisteret i februar 2009.
- (11) Som følge av en anmeldelse fra bostyrer i Y' konkursbo, ble brødrene A og B den 17. november 2008 satt under tiltale ved Sunnmøre tingrett. Ved dom av 25. februar 2010 ble begge funnet skyldige i overtredelse av straffeloven § 275 første og annet ledd jf. § 276, straffeloven § 183, bokføringsloven § 15 første ledd første punktum jf. § 7 første ledd, aksjeloven § 19-1 jf. § 8-10, skattebetalingsloven § 51 nr. 1 og folketrygdloven § 25-12 jf. § 24-5 jf. forskrift om beregning av oppgjør av arbeidsgiveravgift. Straffene ble etter tilståelsesrabatt satt til fengsel i 1 år.

- (12) De domfelte anket til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen og rettsanvendelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt domfellelsen for utroskap og overtredelse av aksjeloven § 19-1 jf. § 8-10, subsidiært straffutmålingen.
- (13) Også påtalemyndigheten anket. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for den delen av tiltalen som gjaldt utroskap i forbindelse med overføringen av 9,9 millioner kroner fra Æ til Y, og som begge var frifunnet for. For As vedkommende gjaldt dette tiltalens post 1 b og for B post 1 c.
- (14) Frostating lagmannsrett avsa den 12. november 2010 dom med slik domslutning:
- ”1. **A, født 8. juni 1977, dømmes for overtredelse av straffeloven § 275, jf. § 276 og aksjeloven § 19-1, jf. § 8-10. For disse forholdene og for de forhold han med endelig virkning ble kjent skyldig i ved Sunnmøre tingretts dom 25. februar 2010, dømmes han til fengsel i 1 – ett – år. 4 – fire – måneder av straffen gjøres betinget med en prøvetid på 2 – to – år, jf. straffeloven §§ 52-54. Straffeloven § 62 første ledd og § 63 annet ledd er gitt anvendelse. Straffeloven § 64 første ledd er gitt anvendelse i forhold til Nord-Troms tingretts dom 4. mai 2007 og Asker og Bærum tingretts dom 11. oktober 2010.**
- Til fradrag i straffen tilkommer han et varetektsfradrag på 56 – femtiseks – dager.**
2. **A frifinnes for tiltalen post I b.**
3. **B, født 14. september 1971, dømmes for overtredelse av straffeloven § 275, jf. § 276 og aksjeloven § 19-1, jf. § 8-10. For disse forholdene og for de forhold han med endelig virkning ble kjent skyldig i ved Sunnmøre tingretts dom 25. februar 2010, dømmes han til fengsel i 1 – ett – år.**
- 4 – fire – måneder av straffen gjøres betinget med en prøvetid på 2 – to – år, jf. straffeloven §§ 52-54. Straffeloven § 62 første ledd og § 63 annet ledd er gitt anvendelse.**
- Til fradrag i straffen tilkommer han et varetektsfradrag på 43 – førtitre – dager.**
4. **B frifinnes for tiltalen post I c.”**
- (15) De domfelte har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens lovanvendelse, saksbehandling og straffutmåling.
- (16) *Jeg er kommet til at ankene må forkastes.*
- (17) Jeg ser først på anken over lovanvendelsen og saksbehandlingen under aksjeloven § 19-1 jf. § 8-10 som gjelder overføringen av 9,9 millioner kroner fra Æ til Y i desember 2006.
- (18) Aksjeloven § 19-1 setter straff av bøter – eller under skjerpene forhold fengsel i inntil ett år – for blant annet styremedlem og daglig leder som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av loven. Aksjeloven § 8-10 lyder:
- ”(1) Selskapet kan ikke stille midler til rådighet eller yte lån eller stille sikkerhet i forbindelse med erverv av aksjer eller rett til aksjer i selskapet eller selskapets morselskap.**

(2) Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra første ledd. I forbindelse med unntak fra første ledd kan det samtidig gjøres unntak fra §§ 8-7 til 8-9.”

- (19) Hensynene bak § 8-10 er i Ot.prp. nr. 23 (1996–1997) pkt. 5.8.4 beskrevet slik:

”Etter departementets syn er det flere viktige hensyn som tilsier at man bør ha et forbud med en viss rekkevidde. Det mest grunnleggende er hensynet til vern av selskapskapitalen og dermed ivaretagelse av kreditorenes og aksjeeiernes interesse. Det er en klar fare for at aksjetegning eller andre aksjeerverv som er finansiert av selskapet selv, ikke vil innebære noen reell tilførsel av kapital til selskapet og dermed en svekkelse av selskapets kapitalgrunnlag.

Også videre hensyn kan komme inn. Det er en fare for at finansiering av aksjeerverv gjennom selskapets egne midler vil kunne gi grunnlag for spekulasjonsoppkjøp av selskapets aksjer. Dette kan igjen lede til disposisjoner som er til skade for selskapet, og dermed for kreditorer og aksjeeiere, men også for arbeidstakere og andre interessegrupper. I den grad dette er forenlig med andre hensyn, bør man [ved] utformingen av aksjelovgivningen også ivareta slike videre hensyn.

...

Ut fra de hensyn som er påpekt ovenfor, finner departementet at man bør bygge på grunntrekkene i Aksjelovutvalgets forslag og gjeldende bestemmelser. Departementet finner det likevel riktig å begrense rekkevidden av finansieringsforbudet noe. Departementet legger da i første rekke vekt på behovet for ikke å hindre ordinære disposisjoner som har en naturlig forretningsmessig begrunnelse.”

- (20) I forskrift nr. 1336 av 30. november 2007 om unntak fra aksjeloven § 8-10 og allmennaksjeloven § 8-10 – heretter forskriften – er det i kapittel 3 gitt generell adgang for eiendomsselskaper til på visse betingelser å stille pant i fast eiendom som sikkerhet i forbindelse med erverv av aksjer i selskapet. I departementets høringsnotat av 11. juli 2007 som ligger til grunn for forskriften, heter det i punkt 1:

”De siste årene har departementet opplevd en nærmest eksplosiv økning i antall søknader om dispensasjon i forbindelse med sikkerhetsstillelse i såkalte ”rene” (single purpose) eiendomsselskaper. Bakgrunnen for det store antallet dispensasjonssøknader er at kjøp av næringsseiendom over en viss størrelse i stor grad skjer ved kjøp av selskaper. Disse selskapene kjennetegnes ved at de ikke har ansatte, har én eller få aksjeeiere, ingen vesentlige kreditorer utover långiver som finansierer oppkjøpet og ingen annen virksomhet foruten drift av eiendommen. Bruk av selskapets faste eiendom som sikkerhet i forbindelse med oppkjøp av slike selskaper rammes av forbudet i § 8-10. En slik sikkerhetsstillelse krever derfor dispensasjon fra departementet om den skal være gyldig.

Forbudet i § 8-10 tar sikte på å ramme spekulative disposisjoner til skade for selskapet, kreditorene, aksjeeiere og de ansatte. I praksis har forbudet vist seg å ramme også en rekke disposisjoner der hensynene bak forbudet ikke slår til. Et eksempel på dette er kjøp av ’rene’ eiendomsselskaper.

Nærings- og handelsdepartementet har derfor etablert en dispensasjonspraksis for forretningsmessige transaksjoner på normale kommersielle vilkår. For slike transaksjoner innvilges dispensasjon etter søknad. De aller fleste søknadene som omhandler eiendomsselskaper er kurante, og dispensasjon blir derfor med få unntak gitt.”

- (21) Om formålet med forskriften heter det:

”Formålet med forskriften er å gi et generelt unntak fra forbudet mot sikkerhetsstillelse for eiendomsselskaper, slik at disse ikke lenger behøver å sende inn søknad om unntak fra § 8-10. For disse typetilfellene innebærer forskriften i hovedsak en kodifisering av gjeldende dispensasjonspraksis.

Utkastet til forskrift er utformet slik at den kun tar sikte på å omfatte transaksjoner hvor det ikke er tvil om at dispensasjon ved enkeltvedtak ville bli gitt. For øvrige tilfeller må det fortsatt søkes om dispensasjon på ordinært vis.”

- (22) Lagmannsretten har lagt til grunn at overføringen av 9,9 millioner kroner fra Æ til Y som de domfelte foretok, var et lån ytet i forbindelse med ervervet av aksjene i Æ. De domfelte har ikke bestridt at denne transaksjonen er omfattet av ordlyden i aksjeloven § 8-10, men hevder at ingen av de hensyn som ligger til grunn for forbudet gjør seg gjeldende i saken her. Bestemmelsen må derfor tolkes innskrenkende. Det anføres at den alminnelige rettsstridsreservasjon kommer til anvendelse i et slikt tilfelle.
- (23) Om dette har lagmannsretten uttalt:
- ”Lagmannsretten finner [ikke] at det er grunnlag for en slik innskrenkende tolkning av bestemmelsen. Det er ikke støtte i forarbeidene for å innfortolke en slik rettsstridsreservasjon. Så sent som 30. november 2007 ga Nærings- og handelsdepartementet forskrift om unntak fra aksjeloven § 8-10 uten å gjøre andre unntak enn adgangen til å stille sikkerhet i forbindelse med erverv av aksjer i selskapet. Det bør være opp til lovgiver om det skal gjøres ytterligere unntak fra forbudet i § 8-10.”**
- (24) Etter mitt syn har lagmannsretten her lagt en riktig rettsoppfatning til grunn.
- (25) Finansieringsforbudet etter aksjeloven § 8-10 første ledd er i utgangspunktet generelt og absolutt. Lovens ordning er at det bare kan gjøres unntak fra forbudet gjennom forskrift eller enkeltvedtak. På tidspunktet da lånet ble ytet den 12. desember 2006, gjaldt ennå ikke noe slikt generelt unntak fra finansieringsforbudet som nå finnes i forskriftens kapittel 3. Unntaket gjelder dessuten bare et eiendomsselskaps adgang til på nærmere betingelser å stille foretakets faste eiendom som *sikkerhet* for lån til erverv av aksjene i selskapet. Den praksis departementet nedfelte i forskrifts form i 2007 gjaldt altså ikke adgangen til å gi *lån* av selskapets midler til denne type formål, slik som er tilfellet i saken her. Da lånet ble gitt, krevde disposisjonen egen søknad om unntak. Den senere forskriften medførte ingen endringer i dette.
- (26) Det ble i vår sak aldri søkt om unntak og følgelig heller aldri truffet noe enkeltvedtak om unntak fra finansieringsforbudet slik loven krever.
- (27) Jeg forstår de domfelte slik at de mener de formål som har begrunnet unntaket i forskriften for eiendomsselskapers adgang til å stille sikkerhet for erverv av aksjene, tilsier at loven må tolkes innskrenkende og at eiendomsselskapers utlån av midler til finansiering av ervervet da ikke rammes av forbudet i § 8-10 første ledd. Jeg er ikke enig i dette. Finansieringsforbudet gjelder i utgangspunktet både lån og sikkerhetsstillelse. Lovens system er som nevnt, at unntak fra forbudet krever generelt eller individuelt vedtak. Generelt vedtak er bare truffet for sikkerhetsstillelse som er den ene av de to forbudte finansieringsformene. Domstolene kan ut fra formålsbetraktninger da ikke komme til at eiendomsselskapers *lån* til aksjeervervet ikke er omfattet av forbudet. Det bør her nevnes at lån av selskapets midler til erverv av aksjene er kvalitativt noe annet og mer risikofyllt enn å stille selskapets faste eiendom som sikkerhet for fremmedfinansiering

av aksjeervervet. Dette begrunner at lån til denne type formål krever søknad om individuelt unntak slik departementet har forutsatt.

- (28) For ordens skyld nevnes at det for tiden diskuteres en oppmyking av det norske forbudet mot at selskapet yter finansiell hjelp ved aksjeerverv. Jeg viser her til en utredning avgitt av advokat Gudmund Knudsen i januar 2011 etter oppdrag fra Justis- og politidepartementet om "Forenkling og modernisering av aksjeloven". I utredningen foreslås at forbudet i § 8-10 lempes noe slik at selskapet på nærmere angitte betingelser kan gi lån innenfor rammen av det som kan deles ut som utbytte. Nærværende sak ligger utenfor rammen av det som her er foreslått.
- (29) De domfelte har gjort gjeldende at det er uklart hvilken rettsforståelse lagmannsretten har lagt til grunn når det gjelder spørsmålet om formålet bak forbudsbestemmelsen tilsier at straff skal anvendes. Etter den gjennomgangen jeg nettopp har foretatt kan jeg ikke se at det er plass for noen slik innsigelse.
- (30) Jeg går så over til å drøfte anken over lovanvendelsen og saksbehandlingen under domfellelsen for utroskap etter straffeloven § 275 jf. § 276. Domfellelsen på dette punkt knytter seg til belastningen av de to gårdselskapenes regnskaper med betydelige kostnader til dekning av utgifter pådratt i morselskapet Y. Det gjøres gjeldende at ved transaksjoner mellom selskaper i et konsern må utroskapsbestemmelsen i § 275 vurderes annerledes enn ved transaksjoner med et rettssubjekt utenfor konsernet.
- (31) Paragraf 275 rammer blant annet "den som i hensikt å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning ... handler mot den annens tarv". Utgangspunktet etter gjeldende rett er at når en næringsdrivende har valgt å drive sin virksomhet i aksjeselskaps form, er selskapet å betrakte som et selvstendig rettssubjekt, og selskapsformuen å anse som fremmed formue som aksjonærene ikke kan råde over for egne formål i andre former enn dem aksjeselskapslovgivningen tillater, jf. Rt. 1994 side 1002 på side 1004. Førstvoterende uttaler der:
- "Jeg mener det gir best sammenheng i reglene om selskapet også i relasjon til bestemmelser i straffeloven som beskytter tredjemanns formuesinteresser, betraktes som 'en annen' enn aksjonæren eller aksjonærene."**
- (32) Selv om disse uttalelsene er generelle, knytter den konkrete avgjørelsen seg til forholdet mellom et aksjeselskap og en fysisk person som eneeier av aksjene. Det kan etter en senere avgjørelse i Rt. 1999 side 36 reises spørsmål om prinsippet som kommer til uttrykk i 1994-avgjørelsen også gjelder der aksjonæren som tilgodeses er et heleiende morselskap i konsern, slik som i saken her. I avgjørelsen heter det på side 41:
- "Avgjørelsen i Rt. 1994 side 1002, som går ut på at en fysisk person som er eneeier og enestyre i et aksjeselskap kan rammes av straffeloven § 275, er ikke uten videre avgjørende for et konsernforhold som det foreliggende."**
- (33) Det er etter min oppfatning usikkert om uttalelsen gir uttrykk for en generell reservasjon mot at identifikasjon ikke skal foretas mellom selskaper i konsernforhold, eller om den bare tar sikte på å reservere seg mot dette i "det foreliggende" tilfellet; og da i betydningen de konkrete omstendighetene i konsernet i den aktuelle saken.

- (34) I og for seg kunne et behov for å samordne og styre de ulike enheter i et konsern tale for at det strafferettslige identifikasjonsspørsmålet fikk en annen løsning i forholdet mellom konsernselskaper enn i forholdet mellom et aksjeselskap og en fysisk person som eeneier av aksjene i selskapet. Særlig langt rekker et slikt synspunkt etter min oppfatning imidlertid ikke. Jeg viser her til enkelte grunnleggende betraktninger omkring forholdet mellom selskaper i konsernforhold, inntatt i NOU 1996: 3 Ny aksjelovgivning. Der heter det i punkt 10.1.1:

”Konsernforhold spiller en viktig rolle innen næringslivet. Utviklingen både innenlands og internasjonalt har ført til at enkeltstående selskaper stadig oftere inngår i konsernforhold. Økonomisk og organisasjonsmessig utgjør ofte, men ikke nødvendigvis konsernet en enhet, men rettslig sett er de enkelte konsernselskapene selvstendige rettssubjekter. De har sin selvstendige selskapsrettslige organisasjon. Hvert selskap har sine rettigheter og plikter, kontrakter inngås av og med de enkelte konsernselskaper og hvert enkelte konsernselskap skal utarbeide eget årsregnskap som viser selskapets resultat og stilling. Det enkelte konsernselskap hefter for sine forpliktelser med sin selskapskapital, og morselskapet er som aksjeeier ikke rettslig forpliktet til å sørge for at kreditorene får dekning (utkastet § 1-8).

Spennet mellom konsernet som en økonomisk og organisasjonsmessig enhet på den ene siden og konsernselskapene som rettslige selvstendige enheter på den andre siden er problematisk for selskapsretten. På den ene siden bør det ikke stenges for den økonomiske og organisasjonsmessige realiteten, og lovgivningen bør innenfor visse grenser legge forholdene til rette for samordning og styring av konsernet. På den andre siden må aksjeselskapslovgivningen også ha regler som verner om det enkelte konsernselskaps og dets kreditorens særinteresser.”

- (35) Aksjeloven inneholder bestemmelser som søker å balansere de samordnings- og styringsbehov som her er trukket frem mot behovet for å verne det enkelte konsernselskap. Jeg kan med dette utgangspunktet ikke se at det er grunnlag for å foreta noen annen generell grensegang mellom selskaper i konsernforhold i strafferettslig sammenheng enn den grensedragnings som gjøres i aksjeselskapsretten. Rammene for disponeringen av selskapsformuen i det enkelte konsernselskap kan etter min oppfatning ikke bedømmes annerledes i strafferetten enn i aksjeselskapsretten. Lagmannsretten har i dette spørsmålet konkludert slik:

”Retten kan ikke se at reelle hensyn tilsier at de foretatte transaksjonene fra datterselskapene til morselskapet skal behandles annerledes enn om transaksjonene var foretatt til fordel for en privat aksjeeier.”

- (36) Det fremgår av det jeg allerede har sagt at jeg er enig i den rettsoppfatningen lagmannsretten her har gitt uttrykk for omkring identifikasjonsspørsmålet i konsernforhold.
- (37) Forsvareren har i støtteskrivet og i prosedyren for Høyesterett imidlertid sterkt fremholdt at de påtalte handlingene er lovlige i henhold til aksjeloven § 8-7 tredje ledd nr. 2. Etter denne bestemmelsen kan et selskap lovlig gi kreditt eller sikkerhet til fordel for morselskapet eller annet selskap i samme konsern. Det anføres at det har avgjørende betydning for straffespørsmålet at en handling er lovlig etter selskapsrettslige regler som skal verne de samme hensyn som utroskapsbestemmelsen.
- (38) Jeg vil på dette punkt begrense meg til å vise til at lagmannsretten i sin dom har slått fast at det var i strid med datterselskapenes tarv da Æ og Z betalte fakturaer som gjaldt arbeid som ble utført for morselskapet Y. På denne måten ble selskapene tappet for betydelige

beløp uten at det var avtalt noen motytelse. Videre viser jeg til at de tiltalte etter tingrettens dom er rettskraftig dømt etter straffeloven § 183 for å ha forfalsket fakturaer slik at kostnadene skulle kunne belastes datterselskapet som var utgiftene uvedkommende. Formålet med dette var å forbedre det regnskapsmessige resultatet på prosjektet i Ø som tilhørte morselskapet. Jeg kan ut fra det som de underliggende retter har funnet bevist, ikke se at det her er tale om kreditt etter aksjeloven § 8-7 tredje ledd nr. 2. Det foreligger følgelig ingen lovlige selskapsrettslige disposisjoner som er til hinder for at belastning av kostnader til fordel for morselskapet kan rammes som utroskap etter straffeloven § 275.

- (39) De domfelte har i anken gjort gjeldende at det ut fra lagmannsrettens dom er uklart hvilke rettsregler den har begrunnet sitt standpunkt med. Det fremgår av den gjennomgangen jeg nettopp har foretatt at det heller ikke på dette punkt er plass for noen slik innsigelse.
- (40) Forsvareren har under forhandlingene for Høyesterett utenfor anken, jf. straffeprosessloven § 342 annet ledd, gjort gjeldende at tingretten har begått en lovanvendelsesfeil når den har domfelt for overtredelse av straffeloven § 183 slik som påstått i tiltalebeslutningen, i stedet for § 182.
- (41) Paragraf 183 rammer forfalskning som middel til forøvelse av en forbrytelse som kan medføre minst 2 års fengsel. I grunnlaget for tiltalepunktet er angitt at de domfelte endret navnet på mottakeren av 9 fakturaer fra Y til Z, men ikke at disse ble benyttet til forøvelse av utroskapshandlingen mot sistnevnte selskap. Av tingrettens dom fremgår imidlertid at retten har funnet det bevist at hensikten med hver enkelt forfalskning var å begå utroskap mot Z og at dette er en forbrytelse etter straffeloven § 275 som kan medføre mer enn 2 års fengsel slik § 183 krever. Begge de tiltalte er etter dette dømt for forsettlig overtredelse av § 183. Slik saken står, finner jeg ikke grunn til å gå nærmere inn på spørsmålet som er tatt opp utenfor anken.
- (42) De domfelte har subsidiært anket over straffutmålingen. Det gjøres gjeldende at en straff av fengsel i 1 år hvorav 4 måneder gjøres betinget, er for streng.
- (43) Det sentrale ved straffutmålingen er domfellelsen for grovt utroskap. Rettspraksis vedrørende straffeloven § 275 jf. § 276 er omfattende og de faktiske forhold i den enkelte sak er ofte høyst forskjellige. Straffenivået for grovt utroskap av mindre beløpsmessig omfang enn i nærværende sak synes imidlertid å ligge på et nivå av ubetinget fengsel i 8-10 måneder, jf. Rt. 1986 side 1076 og Rt. 1992 side 1218. Overtredelsene i foreliggende sak har et stort beløpsmessige omfang, og dokumentforfalskningene er mange og planmessige. I tillegg kommer domfellelsene for brudd på bokføringsloven, skattebetalingsloven og folketrygdlovens regler om innsendelse av arbeidsgiveravgiftsoppgaver. A er dessuten tidligere straffedømt i forbindelse med næringsvirksomhet. B er i tingretten dømt for ett forhold som A ikke er dømt for. Selv om de domfelte ikke har oppnådd noen personlig vinning ved utroskapshandlingene, var formålet å forbedre deres felleseide selskaps økonomiske stilling med den vinning dette kunne gi.
- (44) Som lagmannsretten kan jeg ikke se at tidsbruken kan veie særlig tungt i saken. Jeg finner det etter dette klart at lagmannsretten ikke har utmålt en for streng straff for de domfelte. Jeg har da tatt hensyn til at det ved utmålingen skal gis reduksjon for tilståelse.

(45) Jeg stemmer for denne

D O M :

Ankene forkastes.

(46) Kst. dommer **Akerlie:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(47) Dommer **Bull:** Likeså.

(48) Dommar **Utgård:** Det same.

(49) Dommer **Gjølstad:** Likeså.

(50) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Ankene forkastes.

Riktig utskrift bekreftes: